

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Jana Passera, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **W. H. R.,** proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2010, čj. OAM-249/LE-PA03-2010, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2011, čj. 56 Az 125/2010 - 44,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2011, čj. 56 Az 125/2010 - 44, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 11. 2010, čj. OAM-249/LE-PA03-2010, zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), z důvodu nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a písm. e) zákona o azylu. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobce při své druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedl žádné nové skutečnosti ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu a rovněž, že žalobce podal tuto opakovanou žádost s cílem oddálit výkon správního vyhoštění.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který rozsudkem ze dne 29. 6. 2011, čj. 56 Az 125/2010 – 44, rozhodnutí žalovaného zrušil jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[3] Krajský soud se ztotožnil s žalovaným v tom, že žalobce v opakované žádosti neuvedl žádné nové skutečnosti, které by vyžadovaly nové věcné posouzení žádosti. V dané věci tedy byly splněny podmínky pro rozhodnutí podle § 10a písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu.

[4] Důvod pro zrušení napadeného správního rozhodnutí shledal krajský soud v tom, že se žalovaný nezabýval posouzením možnosti udělení doplňkové ochrany žalobci, a to především ve vztahu k možnému porušení zásady *non-refoulement*. Při svém rozhodování vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009, čj. 4 Azs 16/2010 - 47, podle kterého ani naplnění podmínek uvedených v § 10a písm. e) zákona o azylu nezbavuje správní orgán povinnosti zabývat se tím, zda žadateli nehrozí při návratu do země původu závažná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Jelikož se žalovaný vůbec nezabýval otázkou, zda žalobci v případě návratu do země původu nehrozí závažná újma, nesplnil tak svou povinnost přesvědčivě se v odůvodnění vypořádat s možností udělení doplňkové ochrany.

III.

[5] Žalovaný (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatel má za to, že u procesního rozhodnutí, jímž se zastavuje řízení z důvodu jeho nepřípustnosti, nelze posuzovat otázku doplňkové ochrany, neboť správní orgán věcně neposuzuje žadatelem uváděné důvody. Tyto důvody byly z hlediska obou forem mezinárodní ochrany zkoumány v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že pokud by bylo úmyslem zákonodárce, aby správní orgán měl povinnost zkoumat existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany i v případě rozhodování podle § 25 písm. i) zákona o azylu, tato povinnost by nepochybně byla součástí zákonného textu. Tuto povinnost nelze dovodit ani z procedurální směrnice (směrnice Rady 2005/85/ES). V rozporu se zákonem o azylu a také i konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu je rovněž rozsudek kasačního soudu ze dne 11. 2. 2009, čj. 4 Azs 16/2010 – 47, o který se opírají závěry krajského soudu v napadeném rozsudku.

[7] Stěžovatel poukázal na skutečnost, že zastavení řízení z důvodu nepřípustnosti žádosti neznamená automaticky povinnost žadatele opustit území České republiky, neboť o této povinnosti se rozhoduje podle § 179 a § 120a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky v rámci řízení o správním vyhoštění. Správnost postupu stěžovatele potvrzuje i konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozhodnutí ze dne 22. 9. 2010, čj. 3 Azs 29/2010 - 63, ze dne 27. 1. 2011, čj. 7 Azs 1/2011 - 72 a ze dne 31. 1. 2011, čj. 8 Azs 17/2010 - 72),

[8] Stěžovatel závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud řízení o této kasační stížnosti přerušil, neboť je mu známo, že předmětná právní otázka byla předložena k posouzení rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu.

IV.

[9] Žalobce nevyužil svého práva se vyjádřit k podané kasační stížnosti.

V.

[10] Usnesením ze dne 13. 10. 2011, čj. 8 Azs 16/2011 - 62, přerušil Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2011, čj. 56 Az 125/2010 – 44, na dobu do rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 3 Azs 6/2011. Rozšířený senát zde řešil právní otázku, zda je správní orgán povinen posoudit důvody pro udělení doplňkové ochrany a odůvodnit v tomto směru své rozhodnutí i tehdy, rozhodl-li podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona o azylu o zastavení správního řízení.

[11] O předložené otázce rozhodl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu rozsudkem ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011 - 96. Jelikož důvody pro přerušení řízení pominuly, soud rozhodl o pokračování v řízení dle § 48 odst. 5 s. ř. s.

VI.

[12] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musel by ji Nejvyšší správní soud podle citovaného ustanovení odmítnout jako nepřijatelnou. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ je typickým neurčitým právním pojmem. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kriterií se zdejší soud zabýval mimo jiné v rozhodnutí ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, podle kterého „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*.“

[13] Nejvyšší správní soud s odkazem na rozsudek tohoto soudu ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 21/2006 – 59, podotýká, že kasační stížnost žalovaného správního orgánu lze považovat za přijatelnou, pokud by bylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu. Přijatelnost by byla konstatována bez ohledu na to, že by takovým pochybením krajský soud zásadně nemohl zasáhnout do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[14] Nejvyšší správní soud po zvážení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná.

[15] Dále Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[16] Kasační stížnost je důvodná.

[17] Krajský soud shledal nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí v tom, že se stěžovatel nezabýval možným udělením doplňkové ochrany žalobci, a to i přes to, že žalobce v opakované žádosti netvrdil žádné nové skutečnosti vyžadující nové věcné posouzení žádosti. Svůj závěr přitom z převážné části založil na rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009, čj. 4 Azs 16/2010 - 47. Právě argumentace obsažená v tomto rozsudku byla zpochybněna třetím senátem Nejvyššího správního soudu, který usnesením ze dne 14. 4. 2011, čj. 3 Azs 6/2011 – 87, předložil rozšířenému senátu tohoto soudu k posouzení otázku, zda je či není správní orgán povinen posoudit udělení doplňkové ochrany a odůvodnit své rozhodnutí v tomto směru i v případě, že zastavuje řízení podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona o azylu.

[18] Jak již bylo uvedeno výše, rozšířený senát o dané otázce již rozhodl. Dospěl v něm k závěru, že správní orgán je povinen zkoumat v průběhu řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak i doplňkové ochrany. Dále uvedl, že pokud opakovaná žádost obsahuje nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu, zastaví. Rozšířený senát uzavřel, že zastavuje-li správní orgán řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemůže zároveň o věci samé, tedy o mezinárodní ochraně (tzn. ani o azylu, ani o doplňkové ochraně), rozhodovat.

[19] Z výše uvedených úvah rozšířeného senátu vyplývá, že právní názor vyslovený krajským soudem v napadeném rozsudku je nesprávný. Kasační stížnost žalovaného je tedy důvodná. Nejvyšší správní soud rovněž poukazuje na to, že rozšířený senát v předmětném rozsudku uvedl, že odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud proto v novém řízení, a to s ohledem na obsah žalobních tvrzení posoudí, zda odůvodnění žalovaného splňuje podmínky pro zákonné rozhodnutí ve věci.

[20] Jelikož Nejvyšší správní soud shledal důvodnost kasační stížnosti, napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první

před středníkem s. ř. s.). V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne i o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. března 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu